

METEORITUL DE BETON

de GRIGORE HAGIU

Lumină-n cer de vară

Lumină-n cer de vară, puternic implinită,
din tine lumea noastră emblemă și-a bătut,
sporindu-și orizontul sub cerul tău stătut
cu orice zonă nouă în spațiu cucerită.

Păstrindu-și neatinse înaltele carste,
când își consumă lute intrarea-n viitor,
un trup mai inefabil de ardere și sbor
nu ne puteam alege din lucrurile toate.

Ne însoțim cu tine în fiecare clipă,
căldura ta pe umeri egal ne-a înflorit,
cu cerul înfrățite, cu ora la zenit,
și fragede și zvelte bătaie de aripă.

Alunecare vastă în regiuni de sfere
bolțirea ta pe-azurul de cimp îndepărtat
însoțirea line arcuri de timp îmbelșugat
în fructele carnoase, crescând fără durere.

Din trecerea ta veșnic în anotimp rămâne,
să-ți întărească drumul, adevărindu-l clar,
clădit în chip de turle și pietre de hotar
tot galbenul recoltei oceanice de grâne.

Cu tine când își lasă Carpații umbra mare
pe calmele întinderi de riuri, de pămînt,
amțaza verii calde statornic măsurînd,
și inima și țara sint ornice solare.

Pe Argeș mai sus...

În peisaj de munte și printre sfînc abrupte,
pe locul unde cerul se-nveșmîntează-n mîit,
în virf de drumuri suple, punctat cu viaducte,
cetate de nădejde lumina și-a găsit.

Meteoritul mare, cu albele lui briuri,
neodihnit din sine spre culme a crescut,
zăgăzind departe albastre, repezi riuri,
destinul să-și contemple în lacul lor tăcut.

În nopți complet senine pe zare încă sună
și creșterea întreagă mai poți să i-o auzi,
cum strălucește-n pisciri betonul lui la lună,
arzînd în cer vîrătece, pe Argeș mai în sus.

I-a vinele-ngropate în piatră aspră, seacă,
tunele subterane cu pianul înclinat,
căderea grea de valuri puterea să-și petreacă
pe firul adîncimii, vibrînd neînecat.

Căci mistuită-n sine și pururi în mișcare,
o clipă neoprită din inșumătu-i drum,
născînd meru lumină, pe-un rug în lunecare,
aici la foc și apa și arde fără sorum.

Vulturul benei

Cînd se-nalță barajul în lină arcuire,
crescînd încet, cu-nețul de pămînt în sus,
deasupra lui un vultur cu umbra în plîntire
îl mîrșinea în aer conturul presupus.

Pe fire nevăzute se coboară aproape,
se legăna pe aripi planînd amefitor,
și valea despărțind-o de viitoare ape,
își micșora cu aîdul chiar spațiu său de zbor.

Mărunt se vede omul în zarea răsturnată,
acolo, jos, la bază, și așteptînd atent,
pe firul înălțimii, în salturi legănate,
să se coboare bena cu prada de ciment.

Tu, benă-vultur, plină pe cer întotdeauna,
cu trupul niciodată de ardere sătul,
nici ploaia, nici zăpada, nici vîntul, nici furtuna,
nu ți-au cliintit bătaia prelungă de pendul.

De la-nceput în tine sfîindu-l geometria,
în întregime locul treptat și l-ai cedat,
barajul să-și ridice vertiginos țăriia
pe trunchiul cu aripi de tine măsurat.

Pietre de rîu

Din lunecarea apelor pe-a rîurilor vale,
puderile de pietre, asemenea la chip,
desăvîrșind în albul măruntului lumi ovale,
spre fărîmuri ancorară, cu pinteau-n nisip.

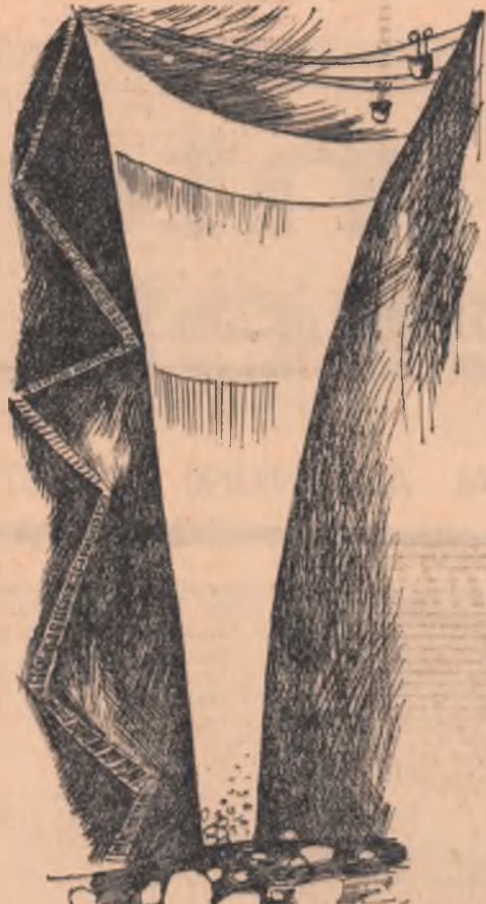
Medalii încrustate cu efigia verii,
cînd vă priveam la soare conturul limpezit,
își arăta pămîntul străvechile imperii
pe fața voastră lină, de timp încerențit.

Voi poate-ați fost alese de-o mină iscusită,
cum nu avea în lume decît Brăncuși pe-atunci,
să-nchipuiți o altă coloană înfrîntă,
mai pură pe fundalul sălbaticelor stînci.

Ori poate, cu milenii pierdute-n depărtare,
v-a risipit genuchiiul unor puternici zei,
trezînd în mari cohorte, călătorind spre mare,
păstrîndu-și doar fantasma aripelor cu ei.

Viața o intrupare curată și înaltă,
să locuți în trunchiul unui pilon de foc,
sau să urcați cu zeii spre zare laolaltă,
rivnîndu-le în taină olimpicul lor loc.

Zidindu-vă-n barajul boltit cu zvelte linii,
la temelii țării să stați neînecat,
în întregime trupul vi l-am redat luminii,
găsindu-vă și sensul și chipu-adevăr.

desen de ION STENDL

Statuia

Să-și urce fără-odihnă desfășurarea vastă
meteoritul, munții legîndu-l mai de mal,
viu profilat pe albul, imensul pedestal,
de oameni niciodată cu pasul străbătut.

De-a lungul și de-a latul, pe dedesubt, săpară
scheletul unei mine de aur alb și greu,
în bolți afunde apa cu vuleț să răsară,
pe axele luminii rotîndu-se mereu.

Neînecată urcă pe serpentina mare
pietriș spîlat de riuri pe șeau-ndepărtat,
mutîndu-l mai aproape de razele solare
pentru vecie-n trunchiul barajului turnat.

Ei învîțară timpul mai lute — pin-la glieze
întrași pe mișcătoare platurii de ciment,
cînd lava lui piciorul ți-l poate prinde leane,
alături rămîndu-i o clipă neatent.

Construcții, vă-nrudește același nobil sînge,
și nașterea luminii, în ne-ntrerupt suvoi,
va fi întotdeauna oglinda ce răfrînge,
bucățile de suflet nerăbdător din voi.

La începutul toamnei bogate și senine,
cînd se măsoară rodul în lume dobindit,
barajul își răfrînge sidirea lui în mină,
statura încheiată de alb meteorit.

Și inima-n adîncuri dorindu-se mai plină,
de vuleț și culoare, de-un vers încă nespus,
învață să se schimbe întreaga în lumină,
luînd plîdă de la apă, pe Argeș mai în sus.

Mai sint în ea tîrîmuri desule ce așteaptă,
și le redau luminii smulgingu-le de jos,
puternic ridicate, și grav, pe-o nouă treaptă,
cîntînd să insieleze cîmpia mai frumos.

În dreptul ei cu lira așează-ți viața toată,
îngemănată veșnic cu vulețul din veac,
și vorbele fierbinte, cu flacăra curată,
le vie simți-n lumină curînd cum se prefac.

Și mistuit de-a pururi de dragostea de țară,
vîsînd să i-te dărui mai mult neînecat,
barajul-nalt să-ți fie simbol cu fata clară,
în suflet laolaltă cu focul încrustat.

Gînduri pentru vara ce a trecut sau pentru toamna care vine

Din ore viitoare puternic ne răspunde
o simfonie gravă, sonorizată-n gînd,
tunelele tălate și-ascunse-n trup de munte
închipuind o orgă de apă sub pămînt.

Lumina izvorită pe-a cîmpurilor spații
și înflorind petala potrelor de crîni,
va fi adevărea superbă constelații
sădită-n adîncimea bogatei rădăcini.

Umbra meșterului Manole

Vii, meștere Manole, pe aripi de legendă,
ori înlîna-mi te-adoce bădînd înflorat,
să-ți vad cum crește umbra pe cer încandescent,
din ce în ce mai clară, cu chip aproptat.

Mirât să nu-și găsească străvechea minăstire,
tot trupul tău se-alege din flacăra și fum,
nălcuitor pe dreapta barajului albare,
pe virf înalt de mucii încet urzîndu-și drum.

Nici grelele suspine, știute de-altădată,
desăvîrșind menirea destinului tău crud,
puterea să-ți încerce acum încodată,
nu se mai zbat în piatră și nu se mai aud.

Aici e vremea noastră născută să se vadă,
în limpezimea altui decor adînc de mit,
însoțînd o nouă, eroică baladă,
sîntîndu-ne și setea și dorul de clădit.

N-a fost în ziduri nimeni iubita să-și îngroape,
doar așterea minții la temelii ne-am pus,
în vece să se dărîne puhoalele de ape,
eliberînd lumina, pe Argeș mai în sus.

Constructorii

Legăți înfil cu frînghii, țălăra-n stîncă trepte,
pe înălțimi golașe, în muntele tăcut,
cu liniile dure suite netede, drepte,
de oameni niciodată cu pasul străbătut.

De-a lungul și de-a latul, pe dedesubt, săpară
scheletul unei mine de aur alb și greu,
în bolți afunde apa cu vuleț să răsară,
pe axele luminii rotîndu-se mereu.

Neînecată urcă pe serpentina mare
pietriș spîlat de riuri pe șeau-ndepărtat,
mutîndu-l mai aproape de razele solare
pentru vecie-n trunchiul barajului turnat.

Ei învîțară timpul mai lute — pin-la glieze
întrași pe mișcătoare platurii de ciment,
cînd lava lui piciorul ți-l poate prinde leane,
alături rămîndu-i o clipă neatent.

Construcții, vă-nrudește același nobil sînge,
și nașterea luminii, în ne-ntrerupt suvoi,
va fi întotdeauna oglinda ce răfrînge,
bucățile de suflet nerăbdător din voi.

Simbol

La începutul toamnei bogate și senine,
cînd se măsoară rodul în lume dobindit,
barajul își răfrînge sidirea lui în mină,
statura încheiată de alb meteorit.

Și inima-n adîncuri dorindu-se mai plină,
de vuleț și culoare, de-un vers încă nespus,
învață să se schimbe întreaga în lumină,
luînd plîdă de la apă, pe Argeș mai în sus.

Mai sint în ea tîrîmuri desule ce așteaptă,
și le redau luminii smulgingu-le de jos,
puternic ridicate, și grav, pe-o nouă treaptă,
cîntînd să insieleze cîmpia mai frumos.

În dreptul ei cu lira așează-ți viața toată,
îngemănată veșnic cu vulețul din veac,
și vorbele fierbinte, cu flacăra curată,
le vie simți-n lumină curînd cum se prefac.

Și mistuit de-a pururi de dragostea de țară,
vîsînd să i-te dărui mai mult neînecat,
barajul-nalt să-ți fie simbol cu fata clară,
în suflet laolaltă cu focul încrustat.

Drum pe creastă

Foto: N. NICOLAESCU

*****

...ȘI CINSTEA FACE PARTE DIN PROFESIE!

În organizațiile comerciale și
alimentare din Cluj muncesc pe-
ste 2.000 de gestioniari, vânzători,
opșari etc. Activitatea majori-
tății acestora e lucrul de bună
aprecieri, fiind caracterizată de
respect, atitudine civilizată față
de cumpărător, de corectitudine și
de pricepere în muncă.

Cinstea rămîne pentru fiecare
lucrător din comerț un atribut in-
dispensabil. Tocmai de aceea, a-
baterii sesizate la unii tineri
atrag atenția asupra existenței
unor lipsuri în activitatea educa-
tivă desfășurată de unele organi-
zații comerciale.

Relatăm un caz. Nagy Kovacs
Gabriela, Kun Clara, Gherghel
Ellsabetta, virsala lor varînd între
20 și 24 ani, sint date în judecată
pentru delapidare. Toate au lu-
crat în același magazin, toate au
avut abateri repetate și conștute
de conducerea O.C.L. „Alimen-
tara”; nespectarea orarului de
lucru, lipsuri nemotivate de la
serviciu, mînsuri în gestiune,
consum de alcool în cantități mari
etc. Cazurile relatate nu sînt
singure. În acest an, 25 de tineri
de la O.C.L. „Alimentara” au a-
vut mînsuri în gestiune de la
500 pînă la 7.000 lei. Atrage aten-
ția și un alt caz: lipsa în gestiona-
rii a sumei de 7.325 lei la tinerete
Mărgineanu Susana și Costea
Ana, ambele de la Magazinul nr.
15.

Asemenea abateri au fost favorizate
de la O.C.L. „Alimentara” și
la alte organizații comerciale de
o muncă educativă care a intru-
nit și intrunește toate „cerințele”
formalismului: întâmpînătoare, des-
fășurată în mare parte prin expe-
riente conferențiale și multe ori
generale, fără mîx — care în loc
să dezvolte anumite trăsături etice,
le minimalizează esența.

Cadrele organizațiilor comerciale
și de alimentație publică provin
din școlile profesionale și prin ca-
lificarea unor tineri la locurile de
muncă. În ambele cazuri obținerea
calificării se referă, în primul
rînd, la acumularea cunoștințelor
profesionale necesare, ceea ce re-
prezintă o putem spune — numai
jumătate din probleme la care tre-
buie să răspundă cel care urmează
să fie angajat în aceste locuri de
muncă. Între probleme la care ne
referim, ca fiind deosebit de impor-
tante, sînt: moral-călătorește,
sînt hotărîtoare, și determinînd
acea atitudine civilizată în relații
cu cumpărătorii, corectitudinea
față de bunurile materiale pe care
le are în primire.

Iată de ce, pentru lucrătorul din
comerț, obținerea calificării profesio-
nale reprezintă începutul unui
nou drum — acela al asimilării
eticii meseriei.

În acest sens, activitatea educa-
tivă desfășurată de conducerea
O.C.L. „Alimentara”, de unele uni-
tăți din cadrul T.A.P.L. și de or-
ganizația U.T.C. nu a purtat am-
prenta calității așteptate — etice-
ciența.

Să revenim la cazurile relatate
mai sus. E cel puțin curios că tî-

neretele amintite, deși aveau la dis-
poziție destule abateri pentru a de-
clanșa un semnal de alarmă, au
continuat să lucreze împănă în
liniște. Nu s-ar fi prevenit oare
lipsa în gestiune și toate urările
acestui fapt dacă munca educa-
tivă n-ar fi avut un caracter ge-
neral? Era oare vorba de „lucra
care nu puteau fi ajutate? Am so-
licitat răspunsul la aceste întrebări
tovarășii mei IOAN PEICIN, în-
tîm procuror șef al orașului Cluj, în-
tîm răspunsul:

„Dimpotrivă. Preocuparea dife-
rențiată față de anumii tineri care
lucrează în comerț, grîja pentru a
le dezvolta conștiința, răspunderea
față de avutul obștesc — trăsături,
la unii tineri mai evoluate, mai
bine stabilizate, la alții mai puțin
— ar fi barul drumul multor abate-
ri. Un mijloc putea fi repartiza-
rea tinerilor pe lingă lucrătorii
cinstiți, bine pregătiți, care să răs-
pundă de formarea lor.”

Organizația U.T.C. de la O.C.L.
„Alimentara”, și nu numai aceea-
ta, n-a găsit încă modalitatea de
a-și „spune cuvîntul” în fața tîne-
rilor, de a deveni un important
factor educativ.

Punctul cel mai slab al acestui
organizatîi îl constituie adunările
generale. Într-un cuvînt, adunările
generale — a căror importanță și
scop sint bine cunoscute — se țin
de dragul de a mai bîta un punct
din plîdă de birou în care urma-
să dîntre cele mai „fericite”. La
o adunare de la O.C.L. „Alimen-
tara” s-a discutat despre somn și
vise în timp ce, într-o desăvîrșită
liniște, cazurile relatate mai sus
„lînceau” spre desăvîrșire. Exem-
ple de acest fel se găsesc, din
netericire, prea multe. De vina
abundenței lor nu este străin nici
Comitetul orașesc Cluj al U.T.C.

Să concretizăm: era planificată
o sesiune de birou în care urma-
să se analizeze activitatea organi-
zației U.T.C. de la O.C.L. „Alimen-
tara”. Cu cîteva zile înainte,
ca obiect de discuții nu ezita
decît un referat al comitetului
U.T.C. (un inadmisibil și necer-
ferat). Atît. Circula ideea trimite-
rii pe la locurile de muncă ale u-
nerilor a unui colectiv care să
facă un studiu serios asupra stîl-
tului de muncă al organizației.
Ideea bună, recomandabilă, dar
care trebuia realizată pe parcursul
a cel puțin patru săptămîni.

Unele unități sint deservite nu-
mai de tineri. Unii sint la incepu-
tul activității, în perioada cînd
își formează deprinderile și apti-
tudinile morale, cînd anumite trăsă-
turi — bune sau rele — se dez-
voltă și cîștigă în stabilitate. Față
de ei, organizația U.T.C. de la
O.C.L. „Alimentara” (și nu numai
aceasta) manifestă prea puțin in-
teres. Ar fi necesar un control și
o îndrumare permanentă, o mai
mare grijă pentru conținutul edu-
cativ al activității lor din timpul li-
ber. N-ar fi lipsite de interes mai
multe dezbateri despre cinste, des-
pre grîja pentru avutul obștesc,
despre alte trăsături necesare fie-
cărui tîm, pe baza unui material
concret al negativ cit și pozitiv.
Stimulîri elementare bune tre-
buie să i se dea o mult mai mare
importanță.

I. RUSU

correspondentul
„Școlii tineretului”
pentru regiunea Cluj

Tronsoanele argintii ale liniilor
de înaltă tensiune capătă
mai înții contur aici, la secția
Oltepeni a întreprinderii de construcții
metalice și prelabicative
— București

ZIUA SECRETARULUI... LA EA ACASĂ

IASI (de la corespondentul nostru)
Avînd în vedere sprîlînirea cît mai
substanțială a activității organizațiilor
U.T.C. din mediul ru-
ral, Comitetul raional
Pascani al U.T.C. a
luat inițiativa ca tradiționalele zile ale se-
cretarului să fie organiza-
ționale în centre de
comune. O asemenea
acțiune, la care au
participat secretarii ai
comitetelor comunale
U.T.C. și din coopera-
tivele agricole, ai or-
ganizațiilor de bază
din G.A.S. și S.M.T.,
a avut loc recent la
Mircești. După instrua-
rea cu caracter meto-
dic și prezentarea ex-
punerii „Planul cîinci-
na” — program al în-
floririi României socia-
liste” a avut loc și
un schimb de experi-
ență între participanți.
Gazdele, de exemplu,
au relatat despre
munca organizațiilor
U.T.C. din comună în
vederea educării co-
muniste a tineretului.

MAI MULTE FEȚE ALE MEDALIEI DE LAUREAT

(Urmare din pag. 1)

subit cînd devii mai indiscret:
la întrebarea ce măsuri s-au
luat ca să fie oprit procesul
de destrămare a brigăzii, răs-
punsurile întîrzie inexplicabil.
În multe locuri am-
intîlnit formații care și a-
cum își continuă activitatea,
care se străduiesc în continu-
are să dovedească că au me-
ritat distincțiile obținute, în
schimb atenția cu care le în-
conjoară organele raionale sau
regionale nu este pe măsura
strădaniilor lor. Echipa de
dansuri a Uzinei „Automeca-
nica”, din Sibiu, numără mai
bine de 12 ani de activitate.
De la primii pași însă și pînă
astăzi ea a avut tot timpul a-
celași instructor: pe maestrul
Ion Macrea. Amănuntul este
deosebit de semnificativ pen-

tru că el explică în bună măs-
ură scara succesorilor pe care
a urcat-o pînă în prezent e-
chipa și care este, prin ea în-
săși, grîitoare: la concursul V
(1959) — mențione, la con-
cursul VI (1961) — premiul II;
la concursul VII 1964 — pre-
miul I și titlul de laureat.
Formația este și acum într-o
activitate febrilă: se dau pro-
grame, se repetă dansuri noi.
Membrii formației ne spuneau
că instructorul este mereu ocu-
pat de improspătarea forma-
ției, de întinerirea ei cu e-
lemente noi. Tinerii care vin
din școlile profesionale sînt
recrutați pe parcurs și fac re-
petiții, în egală măsură, cu
membrii mai vechi. Corul
din comuna Domnești —
regiunea Argeș are o vir-
tă venerabilă: 73 de ani
de existență. De-a lungul ani-
lor a cucerit un număr im-

presionant de distincții (între
care titlul de laureat la con-
cursurile V și VI) iar lucrul
acesta se datorește în primul
rînd dirijorului său, Alfons
Popescu, care, după cum mă-
rțurise, conduce formația fără
întrerupere de nu mai pu-
tîn de 25 de ani. Acum, repe-
țițiile continuă destul de sus-
țînut, cu toate că nu prea mai
au ritmicitate și nu se mai bu-
cură decît de jumătate din cei
200 de coriști cu care s-au pre-
zentat la concursuri. Un punct
în minus îl constituie și capi-
tul promovării altor cadre
tineri. Un membru mai în
vîrstă din formație se și în-
treba de ce nu vede mai mulți
tineri în serile de repetiție:
„Noi de acum am cam încă-
runțit pe scenă, spunea el, și
nu prea mai putem face față
la deplasările pe care le cere

formația. Însă bag de seamă
că nici nu avem deocîndă
cu cine să fim înlocuiți.”
În sfîrșit, într-o altă parte a
țării, la Dăbuleni — regiunea
Oltenia, i-am surprins pe tî-
nerii cunoscuți echipe de dan-
suri chiar în fața cîmînului
cultural, veniți să participe la
una din repetițiile care au loc
și acum de două ori pe săp-
tămîni. Prin urmare, cu mai
multă sau mai puțină insistență
o continuitate mai mult sau
mai puțin manifestată, fiecare
din formațiile amintite este
stăpînită totuși de dorința de
a nu se culca pe laurii rezul-
tatelor, de a dovedi că ele n-au
fost întâmpînătoare. Ceea ce
este cît se poate de firesc. Tur-
turul le este însă caracteris-
tică și o altă trăsătură, care
nu li se mai datorește lor și
nu mai este deloc firească.
„Ambiția pe care o are fie-
care din noi ne face să mai
existăm ca echipă, îmi spunea
tovarășa Maria Paștiu, de la
Uzina „Automecnică” din Si-
biu. Altfel, cu sprîlîniri pe care
l-am primit de la cel în drept,
echipa s-ar fi destrămat repe-
de. Cînd vin oazele în oraș
sau la evenimentele festive, i-
mediat se apelează la dansu-
rele de la „Automecnică”, în
schimb și-a anul trecut și anul
acesta ni s-a promis un turneu
nu prin țară, ci prin regiunea

noastră, dar se vede treaba că
o prea greu de făcut. „Co-
rul nostru a implinit cam
de multisor 75 de ani de la
naștere, dar festivitatea de a-
niversare ni se tot promite și
iar se amîină. Din cauza asta,
oamenii au devenit necrează-
tori și nu mai participă la re-
petiții”. (Nicolae Donoiu, pre-
ședintele sfatului popular din
comuna Domnești). „Casa re-
gională a creației a vrut chiar,
într-un timp, să înființeze aici
un cerc de coregrafie, un fel
de secție a școlii populare de
artă, pe lingă cîmînul nostru
cultural. Dar lectorii au cerut
să fie plătiți, posibilitățile sint
așa cum sint — pînă la urmă
s-a renunțat”. (Ștefan Caracu-
dă, instructorul formației de
dansuri din Dăbuleni). „În ur-
ma participării corului nostru
la „Dialogul” de la televiziune,
ni se promisese tuturor forma-
țiilor o excursie mare. O aș-
teptăm și acum”. (Din nou la
Domnești). „Dacă am fi și noi
într-o echipă de fotbal... Echipa
de fotbal a uzinei nu e decît
în campionatul regional dar
are un alt regim de activitate.
Pentru noi și repetițiile sînt
probleme dificile”. (Vasile Ma-
crea, controlor tehnic la „Au-
tomecnică”).
După cum se vede, oamenii
aceștia care nu se cunosc și
n-au stat unul în fața altuia

cînd au spus cuvintele de mai
sus, au realizat totuși un dia-
log al nemulțumirii care sună
la aceeași octavă. Pentru a a-
fia cauză acestei stări de lu-
cru anormale, să-l lăsăm din
nou pe tov. St. Caracudă să
ne spună cîteva cuvinte: „După
ce cîștigăm un premiu, de
la casa regională a creației nu
mai vedem pe nimeni cu lu-
nile. De la raion mai vine din
cînd în cînd cite cîteva,
de la regiune însă nici
nu mai sperăm la vreo aten-
ție. Am impresia că s-au or-
ientat spre alte comune: Gol-
cea, Săpata”. Așadar, „părăsire-
re” se datorește faptului că
raionul sau regiunea „se ori-
entează” spre alte formații pe
care să le pregătească pentru
viitoare concursuri. Acest
lucru este, fără îndoială, lău-
dabil, și el ne-a fost confirmat
peste tot pe unde am trecut.
Dar nu înțelegem de ce munca
de promovare a altor formații
se face în dauna celorlalte, cu
alte cuvinte pierzîndu-se ceea
ce s-a cîștigat deja. Îm-
bogățirea cu atribute noi, din
dorința firească de mai bine, și
permanentizarea a ceea ce a
fost mai bun pînă nu de mult,
trebuie să fie două etape ale
aceluiași proces. Numai în fe-
lul acesta mișcarea artistică
de amatori va deveni efectiv
o prezență continuă.

ÎN MARELE RITM AL ÎNTRECERII

DIN EXPERIENȚA UNOR ORGANIZAȚII U. T. C. DIN ÎNȚREPRINDERILE CAPITALEI PRIVIND MOBILIZAREA LA ÎNȚRECEREA SOCIALISTĂ

Am reținut cuvântul primului dintre invitații noștri, tovarășa RODICA ROȘCULEȚ, secretara Comitetului U.T.C. de la Întreprinderea „Dacia”:

— Fiecare tânăr, spunea dinșă, trebuie să cunoască sarcinile pe care le are de îndeplinit pe o lună întreagă colectiv în care muncește. Aceasta este, după părerea mea, punctul de plecare al organizației U.T.C. atunci când își propune să mobilizeze tinerii la întrecerea socialistă.

Secretara comitetului U.T.C. de la Întreprinderea „Dacia” ne ilustrează părerea sa cu un exemplu.

— La începutul fiecărei luni, într-o scurtă ședință se arată care sînt sarcinile secției respective pe luna în curs. Ca atare, fiecare tânăr cunoaște tot ce are de făcut colectivul său, sarcinile sînt defalcate chiar pe fiecare mașină și om în parte. Asemenea ședințe se fac, adăuga tovarășa Roșculeț, numai cu uteciștii. Organizația sindicală întreprinde bi-

făcut referiri aproape toți participanții la discuții — că în activitatea practică, concretă, de îndeplinire a indicațiilor date de Congresul al VIII-lea al U.T.C. apar cazuri, se ivesc situații complexe care cer abordarea sarcinii privind mobilizarea tinerilor la întrecerea socialistă în funcție de condițiile specifice ale locului de muncă, în raport de particularitățile acestuia.

Opinia secretarului comitetului U.T.C. de la Uzina de mașini electrice ni s-a părut, de aceea, bine venită și ar putea fi luată drept un răspuns indirect la ceea ce se practică la „Dacia”.

— Desigur că și aici, a intervenit tovarășul ANDREI BORDEI, lucrurile trebuie privite în legătură cu ceea ce s-a spus în raportul prezentat la Congres. Și mi-aș permite să rețin atenția citind un scurt paragraf: „Urmărind felul în care își îndeplinesc uteciștii sarcinile lor ca membri ai sindicatelor, organizațiile U.T.C. nu trebuie însă să repete în mod formal în activitatea lor pro-

George Mihai și Alexandru Niculescu de la secția școlerie generală a Uzinelor „23 August” lucrează la mașini diferite. Dar de câte ori se ivește prilejul se consultă, își împărtășesc din experiența acumulată

Fotografiile: GH. CUCU

Entuziasma activitate a oamenilor muncii îndreptată spre îndeplinirea marilor obiective economice ale cincinalului a căpătat adevărată cea mai largă din partea tinerilor din întreprinderile industriale ale țării, întreprinderile de transporturi, telecomunicații și de pe șantierele de construcții. Aproape 600 000 dintre ei, în cea mai mare parte uteciști — se arată la cel de al VIII-lea Congres al U.T.C. — sînt cuprinși în întrecerea socialistă, în timp ce aproximativ 40 la sută din numărul muncitorilor fruntași pe anul 1965 sînt din rândurile tinerilor.

Este, desigur, acesta un motiv în plus de satisfacție și mîndrie pentru organizațiile U.T.C. care au știut să mobilizeze tineretul la îndeplinirea sarcinilor trasate de partid, să-i însușe și să-i dezvolte sentimentul trainic al înaltei răspunderi pentru tot ceea ce face. Experiența pozitivă a multor organizații U.T.C. în ce privește antrenarea tinerilor la întrecerea socialistă constituie, de aceea, fără îndoială, un câștig prețios. Și e de la sine înțeles că pentru difuzarea cit mai largă a acestei experiențe, pentru generalizarea ei, nici un efort nu poate fi considerat prea mare.

Este și motivul pentru care confruntarea părerilor unor secretari ai Comitetelor U.T.C. din cîteva întreprinderi bucureștene, în cadrul unei recente „mese rotunde” organizată de ziarul nostru, ni s-a părut deosebit de utilă.

nunțat în pauze, înainte sau după lucru, cu fiecare tînar, să se apeleze, dacă e cazul, la muncitorii mai în vîrstă, la prieteni și chiar la părinți. Ideea a fost aceasta: nu poți deveni fruntaș în întrecere dacă într-o lună te achiți de sarcini, iar în alta nu. În plus, în afară de îndeplinirea și depășirea sarcinii de plan, se mai pun unele condiții: să nu ițirzi de la program, să nu ai absențe nemotivate, să ai o atitudine convinsivă față de tovarășii din jurul tău. Căci la sfîrșit de lună unii tineri se întrebau mirati: „De ce nu mi-o fi dat titlul de fruntaș? E drept, mă scold dimineața mai greu și ițirzi 10—15 minute, dar pînă la sfîrșitul zilei dau planul gata”.

— Înțelegînd să desfășurăm în acest fel munca politică am constatat un lucru: nu la toți tinerii care nu deveniseră fruntași în întrecere am găsit aceeași cauză: indisciplina. Dimpotrivă. Am constatat că unii nu-și puteau îndeplini sarcinile pentru că nu aveau întotdeauna sculele trebuitoare, alții pentru că meșterii nu repartizau sarcinile de plan pe măsura pregătirii profesionale a fiecăruia. Oricine înțelege că organizația U.T.C. n-avea de unde să le dea nici scule și nici nu putea să țină loc de meșter. Dar noi am mers la șeful secției și am arătat ce ale cauze. În afară de indisciplina, constituie explicația numărului redus de tineri fruntași, am făcut în acest sens cîteva propuneri.

În orice caz, ideea esențială pe care aș vrea s-o reținem este asta: noi am putut afla toate lucrurile numai pentru că am stat de vorbă aproape cu fiecare tînar, pentru că am căutat să aflăm cum muncește și să-l ajutăm să lucre-

orice caz aici aș vrea să precizez următorul lucru: cele două mari organizații n-au privit aceasta ca o simplă vizită turistică. Înșiși alegerea celor doi parteneri ai schimbului de experiență a fost făcută cu grijă în sensul că domeniul muncii lor trebuie să aibă multe lucruri tangente. Nu vom iniția, de pildă, niciodată un schimb de experiență între tinerii din secția care montează locomotive, să spunem, și cei de la turnătorie.

Din cuvîntul secretarului Comitetului U.T.C. de la Uzinele „Grivița roșie”, tovarășul TRAIAN STAN, ca și din cele spuse de alți secretari am reținut și alte mijloace de generalizare a experienței: folosirea ziarului de uzină, a stației de radiofocare etc.

întrecerea socialistă”. „Exemplul fruntașilor în fabrică și în afara ei” și altele.

In ceea ce privește cea de-a doua parte a întrebărilor reproducem pe scurt cîteva răspunsuri, credem, grîtore.

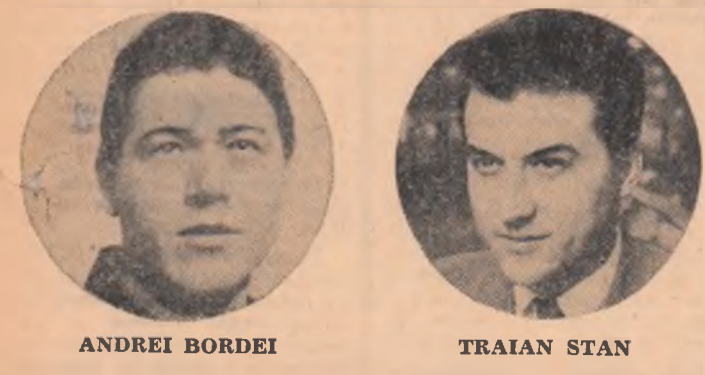
RODICA ROȘCULEȚ: — Colaborăm cu sindicatul mai mult în ce privește agitația vizuală. Ne ajută foarte mult. Membrii comitetului U.T.C. sînt apoi invitați la dezbaterile care se fac în cadrul comitetului sindicatului și dinși vin adeseori la ședințele noastre.

POPA ION: — Colaborăm și nu prea. În unele grupe sindicale tinerii sînt subapreciați. Adevărul e că unii tovarășii de la sindicat primesc cu superficialitate munca tinerilor și nu le apreciază just eforturile. Aceasta mai ales în privința stabilirii fruntașilor. Se întâmplă, de pildă, ca 7 luni la rînd tînarul să muncească intens pentru a-și îndeplini sarcinile și e declarat evidențiat. Dar în a 8-a lună i se defectează mașina, sau din pricina unor neglijențe de aprovizionare nu are material cu care să lucreze. Și iată că nu mai primește titlul de evidențiat. Aceasta are un efect descurajant asupra tinerilor.

Sau, se întâmplă ca șeful secției, împreună cu tovarășii de la sindicat, să întocmească listele de prime fără să ceară și părerea secretarului U.T.C. Alteori, cite un șef de secție consultă, cîte un drept, organizația U.T.C. dar ce folos că după aceasta tot cum vrea el face.

— TANASU COLAC: — Cu organizația sindicală avem o colaborare fructuoasă. La stabilirea fruntașilor, a

PARTICIPANȚI

ANDREI BORDEI   TRAIAN STAN

neînțeles și ea o așfel de măsură, în cadrul consfătuirilor de producție la care participă toți muncitorii secției.

Este aceasta, o practică, un punct de vedere care ridică de la bun început cîteva întrebări al căror răspuns au căutat să-l dea fiecare dintre interlocutorii noștri.

1

CE ÎNȚELEGEȚI PRIN „A MOBILIZA” TINERETUL LA ÎNȚRECEREA SOCIALISTĂ? CUM AȚI PROCEDAT PRACTIC ÎN ORGANIZAȚIA DV.? PUTEȚI SĂ NE OFERIȚI UN EXEMPLU DIN CARE SĂ REIASĂ FELUL ÎN CARE SÎNT INFORMAȚII TINERII ASUPRA SARCINILOR CARE LE REVIN LOR ȘI COLECTIVULUI ÎN CARE MUNCESC?

Exprimînd sintetic aria pe care trebuie s-o împrăștișeze munca organizațiilor U.T.C. îndreptată spre mobilizarea tinerilor la întrecerea socialistă, Congresul U.T.C. a arătat cu claritate direcțiile spre care să-și concentreze ele atenția, formele și mijloacele ce le stau la îndemînă pentru atingerea scopului propus, prefigurînd, am putea spune, și rezultatele ce se pot obține.

Dar nu mai puțin adevărat este — și la acest lucru au

pric ceea ce se face în cadrul organizațiilor sindicale”.

Așadar, în adunările lor, în întreaga activitate pe care o desfășoară în sprijinul producției, organizațiile U.T.C. au menirea să dezbate și să rezolve, pe baza unei analize temeinice a situației concrete, problemele care pot și trebuie să fie rezolvate de ele, cu metode și mijloace specifice organizațiilor lor, astfel ca toate măsurile ce se stabilesc să conducă eficient spre realizarea în cele mai bune condiții, de către masa tineretului, a îndatoririlor ce-i revin în producție.

În cazul de față, dată fiind măsura pe care sindicatul o ia pentru a informa pe toți membrii săi asupra sarcinilor de producție ce le revin pe o anumită perioadă, se înțelege de departe că „inițiativa” organizațiilor U.T.C. de la „Dacia” constituie o repetare mai mult decît evidentă.

2

LA CARE DINTRE CĂI ȘI LA CE FORME ANUME FACE APEL ORGANIZAȚIA U.T.C.? MUNCA POLITICĂ ÎN RÎNDUL TINERILOR ÎN PREAJMA STABILIRII ANGAJAMENTELOR ESTE NUMAI UNA DIN ACESTEA?

Există însă un domeniu în care ni s-a părut că or-

ganizațiile U. T. C. de la „Dacia” au, într-adevăr, o experiență care merită să fie generalizată. În cuvîntul său, secretara comitetului U. T. C. spunea:

— Practica stabilirii angajamentelor la noi a scos la iveală un fenomen, într-o vreme, general. În ședința de grupă sindicală, una dintre fete își lua, să spunem, angajamentul să economisească 3 kg de bumbac pe lună. După prima, toate cite luau cuvîntul repetau la nesfîrșit 3 kg, 3 kg și așa mai departe. Ba cite una, mai prevăzătoare, își reducea angajamentul la 2,5 kg sau 2 kg bumbac economisit pentru că, oricum, fiecare ține să-și îndeplinească cuvîntul dat: „mai bine să am un angajament mai mic și să dau și ceva peste el, gîndeau ele, decît să mă arate ceilalți tineri cu degetul că nu-mi îndeplinesc angajamentul”. Așa gîndeau multe dintre tineri. Mi-amintesc chiar un exemplu de la finisaj cînd un tînar și-a luat angajamentul să depășească planul cu 3 la sută. Băiatul s-a ținut într-adevăr de cuvînt, dar la sfîrșitul lunii am constatat o realizare de trei ori mai mare decît își luase angajamentul.

Această situație a constituit tema dezbaterilor unei adunări generale în care li s-a arătat tinerilor că trebuie să pornescă de la posibilitățile lor proprii și ale utilajului pe care lucrează atunci cînd își stabilesc angajamentele în așa fel încît ele să fie foarte concrete dar în nici un caz uniforme. Pentru că nici calificarea și îndemînarea tinerilor de la un loc de muncă nu sînt aceleași, pentru că nici mașinile nu dau același randament etc. „Angajamentul nu trebuie să fie luat în grabă, ca o formalitate. El trebuie să fie adevărat, conform cu puterile proprii. Cuvîntul pe care tînarul și-l expune în ședința grupelor sindicale trebuie să fie el

insuși un angajament de la început pînă la sfîrșit și nu o simplă frază de încheiere”. Precizarea secretarei Comitetului U.T.C. de la „Dacia” a fost, firește, binevenită.

3

DAR, ODATĂ AJUTAȚI TINERII SĂ-ȘI STABILEASCĂ ANGAJAMENTE, ACTIVITATEA ORGANIZAȚIEI U.T.C. ÎN DOMENIUL ÎNȚRECERII SOCIALISTE POATE FI ÎNȚELEȘI?

— Firește, nu. Cu aceasta invitații noștri au fost cu toții de acord și au căutat să împărtășească fiecare din metodele pe care le aplică. Am reținut din tot ce s-a spus, ca puncte de reper ale activității ulterioare stabilirii angajamentului, dar în același timp esențiale în activitatea organizațiilor U.T.C.:

- asigurarea ajutorului necesar pe parcursul muncii pentru ca toți tinerii să-și îndeplinească sarcinile de plan și angajamentele.
- atenție sporită pentru întărirea disciplinei de producție, pentru buna organizare a locului de muncă unde lucrează tinerii, pentru îngrijirea și folosirea rațională a mașinilor industriale.

— inițierea celor mai potrivite acțiuni pentru perfecționarea pregătirii profesionale și îmbogățirea experienței practice pentru a da numai produse de calitate.

• stimularea și răspîndirea în masă a inițiativelor bune ale tinerilor fruntași, grija pentru menținerea și sporirea numărului celor evidențiați în întrecerea socialistă.

— Rezolvarea unor astfel de probleme, sublinia tovarășul ANDREI BORDEI, depinde în foarte mare măsură de orientarea proprie a organizației U.T.C., intrucît rețete

valabile pentru fiecare amănunt nu se pot da. Aș spune că multe lucruri depind de colaborarea organizației U.T.C. cu sindicatul, de ajutorul și modul cum cerem acest ajutor de la organizația de partid, de la personalul tehnico-ingineresc și, în sfîrșit, de felul cum știm să fructificăm sfaturile primite.

Drept exemplificare a ideii sale, secretarul comitetului U.T.C. de la Uzina de mașini electrice ne relatea un fapt. Strungăria este cea mai mare secție a uzinei, cea „mai grea” după propria sa expresie. În plus, marea majoritate a muncitorilor de aici sînt tineri și organizația U.T.C. avea serios de lucru. Numai că intervenția ei venea mereu și mereu după ce anumite fapte se consumau. O mică întîrziere, și, cum se spune, trenul nu mai putea fi ardat. Cum așa s-au petrecut lucrurile la sfîrșitul anului trecut, cînd nu mare le-a fost mirarea membrilor comitetului U.T.C. privind lista fruntașilor în întrecerea socialistă: foarte puțini erau tineri.

— Desigur, povestește secretarul comitetului U.T.C., acest lucru dăduse de gîndit și conducerei administrative și organizației sindicale pentru că înainte de toate cînd ai puțini oameni buni într-un colectiv, aceasta denotă că realizarea planului se face cu dificultate, calitatea produselor lasă de dorit, suferă ritmicitatea, productivitatea muncii. Pe linie tehnico-administrativă au fost ardate toate o serie de măsuri. Dar ce puteam face noi? „Aici ne-au sfătuit tovarășii din comitetul de partid și șeful secției, organizația U.T.C. poate să ne dea o mîină de ajutor. Vedeți că multe necazuri avem din pricina indisciplinei unor tineri”.

Organizația U.T.C. a procedat întocmai: și-a îndreptat activitatea spre îmbunătățirea disciplinei în rîndul tinerilor. Și, fiindcă adunări generale pe această temă mai avuseseră loc, s-a căutat de acord ca de astă dată să se discute amăn-

LA MASA ROTUNDĂ

RODICA ROȘCULEȚ   ION POPA   GHEORGHE SANDU

ze cît mai bine și din ce în ce mai bine. Dacă stăteam la sediu și consemnam, la sfîrșit de lună, numărul evidențiatilor n-am fi avut de unde să aflăm toate acestea.

4

CE CONTRIBUȚIE ÎȘI ADUCE ORGANIZAȚIA U.T.C. LA GENERALIZAREA EXPERIENȚEI BUNE? CUM FOLOSEȘTE EA EXEMPLUL FRUNTAȘULUI ÎN PRODUCȚIE?

— „Ziua secretarului” este un nimerit prilej de generalizare a metodelor bune pe care le adoptă diferite organizații U.T.C. ne-a răspuns la cele două întrebări tovarășul ION POPA, secretarul Comitetului U.T.C. de la uzinele „23 August”. De obicei cu o astfel de ocazie secretarii sînt puși să prezinte informări statistice. Dar noi ne-am gîndit să lărgim puțin cadrul, să comparăm rezultatele cifrice ale muncii u-nia sau altora din organizații și să invităm secretarul care are cele mai bune realizări să se refere și la mijloacele prin care le-a obținut.

Nu ne-am limitat însă la cadrul oarecum restrîns al „zilei secretarului”, ci am trecut la organizarea schimburilor de experiență între organizații U.T.C. în minte, ca exemplu, schimbul de experiență între tinerii de la secția care montează locomotive, să spunem, și cei de la turnătorie. Multe lucruri au învățat unii de la alții în privința gospodăririi locului de muncă, a îngrijirii mașinilor, ascuțirea sculelor și multe altele. În

Cred că e bine să se procedeze așa și în alte organizații intrucît tinerii vîd că le interesează de muncă lor, că le cunoaștem rezultatele. Evidențiatii, fruntașii în întrecerea socialistă au, de asemenea, prioritate la obținerea biletelor în stațiile de odihnă. La fel, se organizează excursii pentru fruntașii în producție.

— Noi, completa tovarășul SANDU GHEORGHE de la secția încălțăminte a atelierului combinat, am organizat și adunări generale cu o temă specială spre a stimula la tinerii dorința de a deveni fruntași: „Cum poți și ce înseamnă să fii fruntaș în

Cele relatate în cuprinsul paginii de față sînt numai cîteva aspecte ale experienței pe care o au organizațiile U.T.C. privind mobilizarea tineretului la întrecerea socialistă. Sint, desigur, și alte multe modalități pe care le folosesc organizațiile U.T.C., asupra cărora vom reveni.

Dintre deficiențele semnalate în această discuție, și cu alte ocazii, insistăm asupra modului defectuos în care înțeleg unele organizații U.T.C. să generalizeze experiența bună a fruntașilor. Se întîlnesc manifestări de formalism constînd în simpla mulțumire cu consemnarea unor rezultate acolo unde metodele de muncă, succesele tinerilor trebuie larg și variat generalizate. Desigur, panoul de onoare, de exemplu, este o formă stimulativă de popularizare care-și găsește în activitatea organizațiilor U.T.C. deplină valabilitate. Însă în nici un chip nu ne putem limita la această formă atunci cînd trebuie să facem larg cunoscut realizările fruntașilor, modul lor de a munci, într-un cuvînt, experiența lor (semnele unei asemenea înțelegeri înguste a generalizării experienței am văzut că s-au arătat în activitatea unor organizații U.T.C., la Combinatul de cauciu Jilava, Uzinele „Grivița roșie” s.a.).

Întrecerea socialistă oferă cîmp larg pentru afirmarea calităților tinerilor muncitori. Hărnicia lor, pasiunea în muncă trebuie de aceea îndrumate și canalizate cu cea mai mare atenție de către organizațiile U.T.C. spre principalele obiective pe care partidul le pune în fața oamenilor muncii.

Discuție organizată și consemnată de: I. BODEA, N. UDROIU, AL. PÎNTEA

● Dicționar ● Dicționar
● Dicționar ● Dicționar
● Dicționar ● Dicționar
● Dicționar ● Dicționar
● Dicționar ● Dicționar
● Dicționar ● Dicționar

MICROENCICLOPEDIA

„SUPRAFEȚELE ȚIȚEICA”

Printre creatorii din domeniul matematicii românești — inițiatorii a ceea ce a fost numit apoi curentul matematic românesc sau și mai bine Școala matematică românească, un loc de frunte l-au ocupat trei matematicieni: Gheorghe Țițeica (1873—1939), Dimitrie Pompei (1873—1954) și Traian Lalescu (1882—1929).

Importanți deschițători de drumuri, dezvoltând fiecare dintre ei anume domenii ale matematicii, ei au intrat de mult în istoria matematicii pe care au îmbogățit-o printr-o creație de o mare originalitate. Lalescu, un excelent algebrist și analist și un talentat geometru, Pompei un mare analist, iar Gheorghe Țițeica un mare geometru.

CENTENARUL ACADEMIEI

Originar din Turnu Severin, fiu al unui fochist de navă și apoi mecanic pe vaporaie navigației fluviale române, Gh. Țițeica a urmat cursurile școlii elementare la Turnu Severin și ale liceului la Craiova, între anii 1885—1892. Aici, li- ceanul Țițeica a fost apreciat pentru inteligența și talentul său la matematică.

După un bacalaureat strălucit (1 septembrie 1892) tinărul absolvent de liceu se prezintă la examenul de admitere în Școala normală superioară și reușește primul la concurs. Ulterior urmează cursurile secției de matematică a Facultății de știință la Universitatea din București. În 1896 pleacă la Paris. Aici este primit ca intern la Școala normală superioară, fiind cel de al patrulea român admis în acest institut de învățământ. După trei ani, tinărul matematician român își ia din nou licența în matematică ocupând locul întâi. În luna iunie a anului 1899 își susține teza de doctorat în matematică. Tema lucrării de doctorat, inspirată din lucrările celebrului profesor Gaston Darboux, un enciclopedist matematician rămas clasic, tratează „despre congruențele ciclice și sistemele triple conjugate”.

Reintors în țară, Țițeica începe să desfășoare o bogată activitate la „Gazeta matematică”, în strânsă legătură cu Ion Ionescu, Vasile Cistescu și Andrei Ioachimescu. El suplimentează cursul de calcul diferențial și integral de la Universitatea din București, iar la 1 mai 1900, în vîrstă de numai 27 de ani este numit profesor la catedra de geometrie analitică și trigonometrie sferică, la Facultatea de științe a aceleiași Universități. Începînd cu anul 1903, Gh. Țițeica predă la Universitate geometria analitică, și geometria superioară. Lecțiile pe care le ține la Facultatea de științe constituie un model de claritate și precizie a expunerii, au o desăvîrșită prezentare în formă a unui fond excepțional de bine organizat.

Plute pe „Bistrifa”
Termometru de diamant

Cercetări recente au condus la descoperirea unei noi proprietăți remarcabile a diamantului, aceea de a fi un excelent „termistor”, adică avînd o rezistență electrică variabilă în funcție de temperatură. Aceasta a permis construcția unui nou instrument de măsurare a temperaturii, al cărui element este un diamant sintetic. Avantajele noului termometru sînt: conductibilitate foarte bună și efectuatore măsurătorilor într-un timp foarte scurt, precizie și constanță remarcabilă a măsurătorilor, dimensiuni reduse, gamă largă de temperaturi măsurabile (— 200° — + 650°C).

În vîrstă de numai 40 de ani, în anul 1913, Gh. Țițeica devine membru al Academiei. Vicepreședinte al secției științifice, el ajunge secretar general al acestui suprem for cultural al țării în anul 1929. Excelent om de catedră, legat sufletește de masele populare, sprijinind studenții lipsiți de mijloace, Gh. Țițeica, înființează în anul 1905, împreună cu profesorul P. G. Longinescu, revista de popularizare a științei „Natura” (1905—1949). Începînd din anul 1927, Țițeica este profesor la Școala

politehnică din București. În biografia sa sînt multe momente care demonstrează puterica lui dorință de a contribui la răspîndirea valorilor culturale-științifice în rîndurile maselor.

Opera matematică, de creator și deschițător de drumuri noi în matematica românească a lui Țițeica este ilustrată prin „adoptarea” unui punct de vedere propriu, în clasarea și interpretarea multor fapte matematice. El a redactat 96 memorii științifice, și a publicat două importante lucrări de geometrie diferențială.

MU- ZEU „SO- NOR”

Cu decenii în urmă, marele etnograf român Th. T. Buradă dăruia Muzeului Național din București o prețioasă colecție de instrumente muzicale care se adăuga la alta mai veche dăruită cam prin 1812 de soțul German. Instrumente cu ecouri de balade și doine...

Ne-am amintit de aceste lucruri de curînd, cu prilejul unei întîlniri cu o altă colecție ce părea că vrea să continue, într-o versiune modernă, istoria și evoluția instrumentelor muzicale la noi. Este vorba de expoziția permanentă „Înregistrarea și redarea sunetului”, organizată în complexul muzeal al Palatului Culturii din Iași.

Expoziția nu cuprinde nici instrumente cu coarde, nici cele de suflat, nici de percuție. Exponatele aparțin altei categorii de instrumente și mai ales altelor epoci, a ceea ce se numește tehnica care, pătrînd și în imperiul sunetelor, le-a dăruit acestora noi forme de exprimare și înregistrare. Denumirile pline de poezie ale instrumentelor expuse: „ariston”, „simfonion”, „orillon” ne sugerează că ne aflăm încă în etapa ca să spunem așa, „romantică” a tehnicii de înregistrare.

Iată aici „orchestrionul”. Construit pentru prima dată în Franța în 1787, înlocuiește o întreagă orchestră, cuprînzînd în structura sa o tobă, castagnete, un pian, în total 5—6 instrumente muzicale care se acompaniau unele pe altele. Exponatul de la Iași datează din 1851. Iată și cunoscutul gramofon al bunicilor și străbunicilor cu pîlîi din tablă și disc din ebonită, descendent direct din fonograful — prezent și el în expoziție — cu suluri de ceară, invenție a lui Edison. Undeva pe aproape, amplasat între reșulele panourii pe care sînt trecute explicațiile necesare, ne întîlnim cu fambalul meșnic cu celestă, variantă mecanizată a străvechului cimbal sau timbal, tympanion, hackbrett, denumiri directe după vremi și nații ale cunoscutului instrument de percuție cu coarde metalice și ladă plină de rezonanță, nelipsit din tarafurile celebre sau anonime. Impresionantă ca nume dar modestă la înfățișare e orga de barbarie, cu acte de naștere din Franța anilor 1737 și cu nume patronimic după constructorul ei Barbarie. Iată pe aproape și simfonionul sau aristonul, tamburi cu știfturi, mărunt de stat aparținînd categoriei de cutii muzicale ce au apărut pe la începutul veacului al XVIII-lea, acționate de mecanisme (ceasuri).

O cunoștință familiară multora e pianul automat, născut cam prin 1800.

Mai puțin răspîndite, dar totuși prezente la noi ca și alurea, erau și alte instrumente automate, cu benzi perforate, ca de pildă: melograful și melotropul (primul, aparat de înregistrat și celălalt, de reproduci). acordeonul mecanic, violina și virtuosa.

Și cu aceasta, expoziția ne introduce aproape pe nesimțite în... contemporaneitate, înfățișîndu-ne pik-up-uri stereofonice și magnetofoane cu mai multe piste de înregistrare. Piese ultra perfecționate care — cine poate nega — peste 60—100 de ani vor figura și ele într-un colț muzeal, evocînd strămoșii noștri, parfumul și poezia unor demodate instrumente muzicale.

Creator de noi orizonturi în geometria diferențială proiectivă și afină, Gheorghe Țițeica a fost considerat drept un precursor în domeniul geometriei diferențiale affine. După cum se știe, geometria diferențială studiază însușirile figurilor geometrice la o scară infinit de mică și în vecinătate de unul din elementele figurii respective. Țițeica s-a ocupat de însușirile proiective ale figurilor geometrice și a descoperit în geometria proiectivă suprafețele, curbele și rețelele care au primit apoi numele său. El a numit suprafețele respective, suprafețele „S”; astăzi ele sînt cunoscute în întreaga lume drept suprafețele Țițeica).

Pentru toate marile sale merite și realizări, Țițeica, invitat să țină cursuri și peste hotare, a fost ales membru corespondent al multor academii străine, iar în anul 1929, cu prilejul primului Congres al matematicienilor români, ținut la Turnu-Severin, ilustrul matematician francez Paul Montel a spus: „Universitatea franceză se simte onorată să numere printre profesorii săi pe savanții români Țițeica și Pompei”.

Mare matematician, excepțional pedagog, desăvîrșit om de cultură, modest, patriot înfîlcărat, Gheorghe Țițeica a fost un fruntaș al științei românești, care a ilustrat Academia, Universitatea, întreaga cultură românească.

Lector univ. ing.
D. TEODORICU

OCTAV BĂNCILĂ

„Maternitatea”

de un metru, dar conținînd materiale referitoare la nu mai puțin de șase epoci: 1) o așezare cu ceramică neolitică pietată în stilul tricolor Cucuteni 2) elemente răzlețe ale unei așezări din epoca bronzului; 3) resturi ale unei așezări getice din sec. III î.e.n., în care s-a găsit și un mormînt-cuptor cu cadavru incinerat pe loc; 4) o necropolă (cimitir) de incinerare din

MERIDIAN ȘTIINȚIFIC

ALGEE LA... LUCRU
CLUJ (de la coresp. pondentul nostru). — La centrul de cercetări biologice din Cluj se fac intense studii asupra algelor, știut fiind că ele conțin o mare cantitate de albulină, vitamine, proteine etc. Acad. Ștefan Păștîrîl a conceput o instalație, care s-a realizat deja, pentru cultivarea intensivă, în condiții artificiale, a algelor. Instalația amintită asigură creșterea algelor în 12 seri simultan de-a

Unul din muzeele din Istanbul

● Ghejarul de la Scărișoara constituie cea mai frumoasă și cea mai mare formație carstică în țara noastră.

● Cel mai mare reprezentant al șoprelor face parte din familia varanilor: V. Komodensis (varanul — urias) numit astfel după insula Komodo din Indonezia, unde este cel mai răspîndit. Pînă nu de mult se atribuia varanilor lungimi de aproape 8 m., afirmîndu-se că pielea este impenetrabilă la cele mai moderne arme de foc. În realitate, exemplarele aduse de toate expedițiile și care se păstrează în muzeu, nu depășesc 3 m. lungime atînsă numai de masculi. Cel mai mare exemplar cunoscut se află acum în posesia muzeului Senckenberg din Frankfurt.

● Swati Tirunal, fostul maharajah al Travankur — Kotschin a împlinit 150 de ani. În secolul trecut era socotit cel mai bătrîn dintre poeți — creatori de cîntece.

● Solul de grîu Gaines, creat de dr. O. A. Vogel din S.U.A. a dat în anul trecut în condiții irigate, cea mai mare producție obținută

SUPERLATIVE

nută vreedată în această cultură. Cultivat pe o suprafață de 90 ha recordul a depășit 14 200 kg/ha.

● Mihail Masliuk din Jmerinka (Ucraina) este cel mai numit maestrul al miniatuizării. El a construit o vioară lungă de 11 cm. Acest instrument unic este alcătuit din 30 de piese, împodobit cu ornamente frumoase.

● Cel mai înalt hotel din lume este protecat la New Orleans (S.U.A.). Înălțimea sa va fi de 250 metri. Enormul hotel va avea 1 100 camere.

● Cea mai mare producție medie anuală de lapte pe cap de vacă se obține în Olanda. Rasele de vaci din Olanda dau o producție medie de 41 781 litri anual. Pe locul doi se situează Belgia cu 40 421, urmată de Danemarca 3 817 l.

ENIGMELE DE LA POIENEȘTI

Alte forme ale urnelor, cit și ale obiectelor conținute, sînt cu totul străine culturii geto-dace din vremea respectivă. Nu li se găsec analogii decît tocmai în vestul Poloniei și în răsăritul Germaniei, în bazinele Vistulei și Oderului. Au fost aduse în Moldova, prin umărare de o populație emigrată din acele regiuni. În împrejurările date, acea populație nu putea fi decît a basarilor științifice din străinătate. După descoperirile de la Poienești, materiale de tip basaritar au fost constatate în multe localități din mijlocul și nordul Moldovei.

La venirea lor în Moldova, basararii au trebuit să înfrîngă rezistența geto-dacilor locali. Un autor antic, Irogus (transmis prin Iustinus), vorbește de regele dac Oroles, care și-a pedepsit ostașii, umilîndu-i, fiindcă s-au lăsat biruiți de basararii. Redisciplinați în acest mod, dacii au izbutit apoi să stăvilească înaintarea basararilor, dar nu i-au mai putut scoate din partea pe care o ocupaseră în Moldova. De acolo basararii n-au plecat decît în a doua jumătate a secolului I î.e.n., cînd, strîmtoarea pe de o parte de sarmați, învinși pe de alta de romani, care au zdrobit ultima lor migrație la sud de Dunăre în anii 29—28 î.e.n., au fost siliți să se retragă prin părțile Galiei, unde și-au statornicit așezările pentru vreo trei veacuri. La sfîrșitul secolului III î.e.n. împăratul Probus i-a scos și de acolo, colonizîndu-i în interiorul imperiului roman, după care numele lor dispăre din istorie.

Prof. univ RADU VULPE
doctor-docent în științe

„COSITOAREA VIE”

Recent elestelele pisicute din Ceta au fost populare cu circa 300 000 de puieți dintr-o specie de pești denumit în limba latină „Ctenopharingodon idela” din familia Capnidelor. Noile specii sînt originare din fluviile asiatice. Importanța speciilor este extrem de mare dacă ținem seama că, pe lângă scopurile de producție, peștele curăț alestienle de țurbiuri economisind un mare volum de muncă. El a mai fost de aceea numit și „cositoarea vie”.

(C. BEJAN).

La Hamburg — una din grădinile din parcul vechii cetăți, a primit noi tabile scrise în sistemul „Braille” pentru orbi, devenind astfel o reală „Școală de botanică” pentru nevăzătorii

PLASMO- CHIMIA

Existența plasmei în natură este cunoscută de mult timp, iar producerea ei în laborator a început în 1920, cînd a fost construit primul plasmotron. Totuși, studiul plasmei și aplicațiilor sale practice a devenit de mare importanță abia în ultimul timp în legătură cu diferite probleme tehnice ale contemporaneității, cum sînt reacțiile termocleare dirijate, studiul cărora sînt necesare temperaturi de zeci de milioane de grade, obținerea energiei electrice direct din căldură, cercetarea materialelor supuse temperaturilor înalte, chimia temperaturilor înalte și altele.

Plasma, această a patra stare a naturii, este în esență un gaz parțial ionizat care, determină producerea unor fenomene și procese chimice. Studiul acestor procese a dus la dezvoltarea unei noi științe — plasmochimie — ale cărei ramde practice au început să se arate.

Să luăm, de pildă, chimia metalelor. Datorită arzătoarelor cu plasmă s-au putut realiza în metalurgie aliaje foarte pure, pînă acum de necunoscut. O altă aplicație a plasmei generalizată în zilele noastre: pulverizarea pulberilor, fie pentru metalizare, fie pentru a realiza uleiuri refractare. Se obțin astfel uleiuri refractare cu puncte de

fuziune extrem de ridicate, de exemplu, acoperirile cu siliciu.

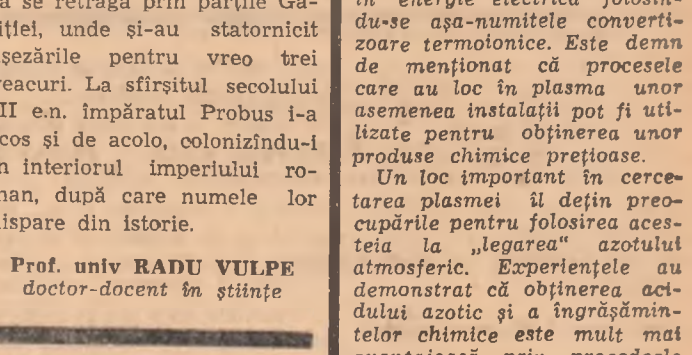
În ultimul timp, dispozitivele cu plasmă sînt studiate cu deosebit interes în vederea transformării directe și cu randament ridicat a căldurii în energie electrică folosindu-se așa-numitele conversoare termocleare. Este demn de menționat că procesele care au loc în plasma unor asemenea instalații pot fi utilizate pentru obținerea unor produse chimice prețioase.

Un loc important în cercetarea plasmei îl dețin preocupările pentru folosirea acesteia la „legarea” azotului atmosferic. Experiențele au demonstrat că obținerea acizului azotic și a îngrășămintelor chimice este mult mai avantajoasă prin procedeele plasmochimice în care reacția are loc între oxigenul și azotul din aer) față de metodele care folosesc amoniacul.

Mari perspective îi rezervă plasmochimie și cosmonauticii. Rachetele cu plasmă vor avea o economicitate mărită și o durată mare de funcționare, fiind destinate echipării cosmonavelor în timpul zborurilor cosmice îndelungate, necesitînd rezerve foarte mici de combustibil.

În țara noastră, cercetările din domeniul plasmochimiei au condus la elaborarea unor procedee industriale extrem de utile. Cităm în acest sens metoda producerii industriale a acetilenei folosind plasma arcului electric sau obținerea acetilenei și ciclopentadienei, în plasma descărcărilor de înaltă frecvență. În ciuda „vîrstei foarte tinere” a plasmochimiei, aplicațiile ei sînt de numeroase, din care am trecut în revistă doar cîteva, ne îndreptățesc să considerăm că viitorul apropiat trebuie să ne rezerve noi surprize în ce privește utilizări inedite ale plasmei din ce în ce mai perfecționate, care să permită treptat ridicarea randamentului în multe reacții chimice.

dr. EM. RĂZVAN

Prof. univ RADU VULPE doctor-docent în științe

Sesiunea O.N.U.

Sosirea tovarășului Corneliu Mănescu la New York

NEW YORK 23 — Trimisul special Agerpres, Nicolae Ionescu, transmise: Joi seara a sosit la New York ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, Corneliu Mănescu, șeful delegației române la cea de-a XXI-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U.

Pe aeroportul Kennedy, ministrul de externe al României însoțit de Mircea Malțu, adjunct al ministrului afacerilor externe, a fost întâmpinat de Gheorghe Diaconescu, ambasador, reprezentantul permanent al țării noastre la O.N.U., Petre Bălăceanu, ambasadorul României la Washington, șefii misiunilor permanente ale țărilor socialiste la O.N.U., șeful protocolului O.N.U.

Au fost, de asemenea, prezenți membrii delegației române la sesiunea a XXI-a a Adunării Generale, membri ai

misiunii permanente a României la O.N.U., ziariști.

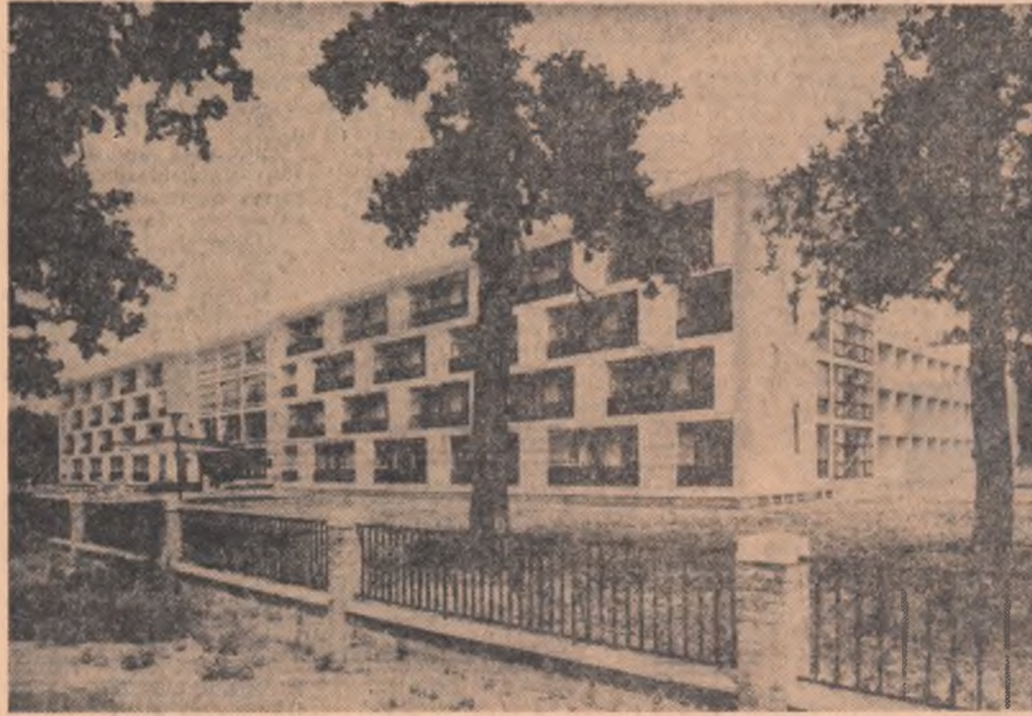
Joi dimineață, în cadrul lucrărilor celei de-a 21-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. au început dezbaterile generale. Cu acest prilej, șefii delegațiilor statelor membre expun punctele lor de vedere în legătură cu principalele probleme ale vieții politice internaționale, cu activitatea și sarcinile care stau în prezent în fața O.N.U.

Potrivit tradiției, dezbaterile au fost deschise de șeful delegației Braziliei.

Au luat în continuare cuvântul conducătorii delegațiilor S.U.A. și Camerunului.

Fetele acestor ostași ai armatei populare din R. D. Vietnam exprimă dirzenia unui popor ce-și apără libertatea.

Atacuri ale patriotilor sud-vietnamezi

În ultimele 24 de ore forțele patriotice sud-vietnameze au organizat o serie de atacuri în împrejurimile imediate ale Saigonului.

optulea deasupra provinciei Nghe An. Numărul total al avioanelor americane doborâte până în prezent pe teritoriul R.D. Vietnam se ridică la 1454.

R. P. UNGARĂ. Imagine a noului complex de odihnă din apropiere de Debrecen pus recent la dispoziția oamenilor muncii

Coșbuc aniversat la Montevideo

La 20 septembrie Uniunea Scriitorilor din Uruguay a organizat o adunare festivă, dedicată aniversării poetului român G. Coșbuc.

Cu acest prilej, Daniel Viđort, președintele Uniunii Scriitorilor din Uruguay, a vorbit despre viața și opera marelui poet român. Vorbitorul a arătat că, opera lui Coșbuc reflectă în cel mai înalt grad trăsăturile caracteristice și bogăția sufletească a poporului român și reprezintă o contribuție originală la dezvoltarea literii universale.

Cu acest prilej, numeroși

scriitori, oameni de artă și cultură au vizitat expoziția de fotografii documentare „G. Coșbuc”.

La adunarea festivă a fost prezent Traian Moraru, înscălinatul cu afaceri al. al Republicii Socialiste România în Uruguay.

La 21 septembrie, Radio Național din Montevideo a transmis o emisiune specială de 30 minute, dedicată evocării figurii și operei lui G. Coșbuc, urmată de un program muzical de cîntece și versuri din lirica marelui poet.

Disparația fulgătoare a lui Verwoerd a pus pe urmasii săi în fața unei alegeri decisive: a persevera pe drumul fără perspective al apartheidului sau a mlaștia un regim devenit de trist renume prin violența practică.

Conducătorii de la Pretoria au refuzat, încă o dată, să acționeze rațional, cu simțul realității. Ei au optat pentru un succesor al lui Verwoerd care să simbolizeze apartenența totală la politica rasismului legitimat. Alegerea este cunoscută: Balthazar Vorster, fostul ministru al justiției, ale cărui opinii sunt ilustrate elocvent prin faptul că în anii războiului a fost întemnițat în propria sa țară pentru activitate nazistă clandestină. Admiratorul lui Hitler... prim ministru în 1966! Chiar NEW YORK TIMES scria: „Numirea lui Vorster denotă pur și simplu că rasismul sud-african nu predă frînțele guvernului celui mai extremist, celui mai necruțător, celui mai totalitar dintre fruntașii partidului lor fără a se gândi la consecințe”.

Indrăzneala liderilor de la

Pretoria este uimitoare. Blamați în forurile internaționale, condamnați de conștiința umanității, ei par împerturbabili. Declarațiile lor sîdău-bătut protestul mondial. Au oare

„Arma secretă”

o „armă secretă” care să le garanteze rezistența? Atitudinea oficialităților sud-africane este stimulată de participarea unor mari puteri care, sub paravanul pasivității, dovedesc mai mult decît bună voință față de cauza Pretoriei. Londra și Washingtonul păstrează tăcerea în legătură cu apartheidul. Mult dezbatutul dosar pare a nu lăsa decît o anecdotă diplomatică din cele două capitale. Dinco-

DIN VIATA TINERETULUI LUMII REVENDICĂRI LA RIO

Ciociștii dintr-un grup de universitari și autorități din Brazilia nu conțeneau de două luni. În stațiunea Nord-Est, în Minas Gerais, la Sao Paulo, Porto Alegre, în Extremul Sud și mai ales la Rio de Janeiro sute și mii de studenți intruși în piețe publice sau în aulele facultăților au demonstrat pentru libertate democratică. Pentru a înăbuși aceste glasuri, poliția folosea frecvent bombe cu gaze lacrimogene, asediază sediul universităților, recurge și la arme de foc; au fost închise facultățile, au fost interzise drastic intrările, liderii ai studenților au fost aruncați în închisori. Valul luptei studențile se amplifică însă în fiecare zi gazele braziliene relatează despre noi mitinguri, manifestații, studențești revendicative, greve universitare. Fapt pentru care, în ultimele săptămîni, chiar și unele ziare proguvernamentale din capitala țării reproșează autorităților că nu sînt în stare să opună studenților, profund nemulțumite, nimic altceva decît măsuri represive.

În asemenea condiții, Brazilia, înfruntarea continuă, Mercur, la Golana, capitala statului Goiás, circa o mie de studenți au demonstrat în semn de protest împotriva amestecului autorităților în viața universitară. Poliția a intervenit cu brutalitate, provocînd numeroase răni. La rîndul lor, studenții Universității din Sao Paulo, alături în grevă generală, au hotărât să desființeze mai departe acțiunea lor protestatară pînă la satisfacerea revendicărilor legitime. Suta de studenți de la Universitatea particulară Mackenzie din localitate au ocupat tot miercuri clădirea universitară în semn de protest împotriva recențelor arestări ale studenților de la facultățile din Sao Paulo, Belo Horizonte și Rio de Janeiro. E necesar să reamintim că recent, la Rio de Janeiro în urma unui miting urias, la care citeva mii de studenți au demonstrat împotriva lipsei de libertate în universități, 20.000 de poliști au intervenit, folosind gaze lacrimogene și efectuînd peste 70 de arestări. Un miting asemănător, de solidaritate cu studenții din Rio, a avut loc la Sao Paulo. Tot la Sao Paulo, în cursul zilei de joi, 5.000 de studenți au demonstrat în Piața Libertății cerînd încetarea acțiunii de violență din partea forțelor polițienești. Coloanele de demonstrații au fost atacate de poliția care a arestat peste 200 studenți. În momentul de față, anulul corespunzător din Rio al agenției de Presa Latină guvernului brazilian studiază posibilitatea de creșterea stării de urgență în țară pentru a contracara valoarea crescută al nemulțumirilor studențești.

Relevînd mobilul acțiunilor acțiunii ale studenților, un manifest difuzat recent la Brasilia arată că prin măsurile luate în ultima vreme de autorități, libertatea universitară a fost practic anihilată, iar liderii studențile de a se reduce taxele de învățămînt excesive, acțiunile studențile braziliene au depășit cadrul luptei pur revendicative, căpătînd în ultimul timp, tot mai mult, caracterul unei mișcări pentru libertate democratică.

VIORICA TĂNĂȘESCU

ÎNSEMNĂRI DIN R. P. BULGARIA

Pentru majoritatea turiștilor din țara noastră, drumul spre litoralul bulgăresc al Mării Negre urmează o linie care se îndreaptă, cel mai adesea, spre vestul Bulgariei — Sofia — pentru a se întoarce brusc spre răsărit, urmînd o linie dreaptă de peste 400 de kilometri, pînă la Varna, cel de al 3-lea oraș ca mărime al țării vecine și prietene.

Am parcurs acest drum într-un timp atît de scurt (80 de minute cu avionul) și la o înălțime suficient de mare (5 și 6 kilometri) încît, practic, dacă n-ar fi fost cunoștința cu Sofia și imaginea creșterii simții ale Balcanilor răzbătînd lei-colo deasupra norilor, am fi putut avea impresia unui simplu drum alb-albastru care conduce de la aeroportul Băneasa la sîrul de stațiuni de o frumusețe inedită răspîndite pe litoralul bulgăresc.

Centrul acestui „complex al soarelui”, cum mi l-a denumit cineva, este bătrînul oraș Varna, mare port la Marea Neagră, centru comercial, industrial și cultural foarte animat, cu o plajă de bun renume, dar punctele care — asemenea stațiunii Mamaia, la noi — polarizează cu deosebire atenția turiștilor interni sau de peste hotare sînt „Nisipurile de aur”, „Drujba”, „Coasta însoțită”, „Neseber”, „Sozopol”, „Burgas” etc. Ceea ce dă notă aparte acestor stațiuni este, pe lîngă apariția liniilor moderne, apropierea muntelui de mare. Una dintre cele mai frumoase stațiuni, „Nisipurile de aur”, are în imediată apropiere un orașel de munte a cărui panoramă, înde-

sebi noaptea, este plină de farmec. Prietenii bulgari se mîndresc pe bună dreptate cu ea, însăși istoria acestei stațiuni fiind o dovadă a efortului creator al poporului lor: cu nici opt ani în urmă pe aceste terenuri mîșunau doar

„COMPLEXUL SOARELUI”

șerpil, și încă într-un număr așa de mare încît a fost nevoie să se adune din toată țara cîteva vagoane de arici ca să se curețe terenul.

Evident, într-un rîstimp atît de scurt, nu întreaga față a Bulgariei scîldată de mare a trecut prin degetele ciela-toare ale omului, sînt și locuri unde simți că arhitectul modern este așteptat din zi în zi să netezească asperitățile naturii. Ne-a reținut însă atenția modul cel mai adesea foarte ingenios în care constructorii bulgari au știut să imprime un caracter original

atît construcțiilor propriu zise dar și localurilor de distracție de pe malul mării. În general, ei au pornit de la ideea că turistul modern, care-și petrece, 11 luni pe an, timpul liber în localurile de distracție ale marilor orașe, simte nevoia să se întîlnească în vacanță cu ceva mai puțin obișnuit. De aceea, atenția lor s-a îndreptat îndeosebi spre valorificarea folclorului și motivelor populare balcanice.

Intr-un bar, deschis în aer liber, pe o pantă aflată la înălțime, deasupra stațiunii

Inceput de toamnă pe litoralul bulgar Varna, septembrie 1966

„Proiectul Hudson”

„Institutul Hudson” a dat publicității un raport în care afirmă că este perfect realizabilă construirea unui canal între oceanele Atlantic și Pacific care să traverseze Columbia. Proiectul prevede două puncte principale:

- 1) Construirea unui canal în Valea centrală Choco, în nord-vestul Columbiei, prin crearea de bariere pe rîurile Atrato și San Juan, la 30 m deasupra nivelului mării. Cele două lacuri astfel create vor fi legate printr-un canal navigabil în zona istmului San Pablo. Ecuzele și canalele vor permite accesul navei pînă la 20.000 tone.
- 2) Dezvoltarea resurselor hidro-electrice datorită construcției a două centrale pe lacurile artificiale, cu o capacitate inițială de 2 milioane KW.

„Institutul Hudson”, care a trimis copii ale acestui raport președintelui S.U.A., Johnson, și președintelui Republicii Panama, Robles, consideră că lucrările vor putea fi finanțate și realizate în termen de 10 ani.

Referendum în Spania?

În capitala Spaniei s-a aflat că generalul Franco intenționează să anuleze la 1 octombrie un referendum, în vederea unor noi instituții care ar urma să intre în vigoare de îndată ce se va deschide problema succesiunii sale. În acest sens, generalul Franco a atras atenția tuturor membrilor guvernului său să participe la Consiliul de Miniștri spaniol care se va ține miercuri. Presa spaniolă subliniază caracterul neobișnuit al acestui referendum amintind că el este primul care se ține în timpul nouă ani. În cercurile bine informate se consideră că acest referendum ar înlesni înlocuirea actualului guvern cu unul executiv și că ar aduce modificări însemnate legii succesiunii.

Eșecul lui „Surveyor-2”

PASADENA 23 (Agerpres). Vineri dimineață, sonda lunară americană „Surveyor-2” s-a prăbușit pe suprafața Lunei în apropiere de craterul Copernic, cu o viteză de 9.650 km la oră, zdrobindu-se complet. Sonda urma să aselenizeze lin pe suprafața lunară pentru a lua o serie de imagini ale acesteia, necesare viitoarelor zboruri umane în Lună.

Eșecul lui „Surveyor-2” se datorază unei defecțiuni intervenite la unul din cele trei motoare de corectare a direcției, defecțiune care a antrenat o mișcare de rotație în jurul axei sondei, ce nu a mai putut fi oprită.

M. RAMURĂ

PE SCURT

După o vizită prietenească de patru zile în R. P. Bulgaria, la 22 septembrie, L. I. Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., împreună cu I. V. Andropov, secretar al C.C. al P.C.U.S., a părăsit Sofia. În aceeași zi, L. I. Brejnev împreună cu I. V. Andropov au sosit la Belgrad.

În cadrul Tîrgului Internațional de la Damasc, Pavilionul Român, cuprinzînd măruri din mai toate ramurile economiei, s-a conferit „Medalia de aur”. Atribuit de către conducerea tîrgului, pentru modul de prezentare și bună organizare, aceasta este cea de-a doua distincție primită, prima fiind conferită la ediția din anul trecut a acestui tradițional manifest comercial internațional.

În sala de expoziții a muzeului din orașul suedez Kristianstad a avut loc, sub aspectul municipalității orașului și L.R.C.S., vernisajul expoziției de artă populară românească, în cadrul căreia sînt expuse costume din diferite regiuni ale țării, obiecte de artizanat ceramic, instrumente muzicale etc.

La festivitatea de deschidere au participat Nils Gustav Hagandov, vicepreședinte al Consiliului de administrație al districtului Kristianstad, și un numeros public.

A fost de față Gheorghe Stănescu, înscălinatul cu afaceri al. al Ambasadei Republicii Socialiste România la Stockholm.

Răspunzînd unei note primite la 10 septembrie a.c. din partea guvernului pakistanez, guvernul indian a propus organizarea, la Delhi, a unei conferințe la nivel ministerial, care să pregătească terenul pentru convorbiri ulterioare.

Ultima reuniune ministerială indo-pakistaneză a avut loc în luna martie, la Rawalpindi, în virtutea acordurilor semnate în ianuarie la Taskent.

Zvonurile potrivit cărora guvernul argentinian intenționează să încheie noi acorduri cu societățile petroliere străine, în scopul relatării activității acestora, au fost confirmate de un purtător de cuvînt al guvernului Ongania care a anunțat că documentele de concesiune „sînt în curs de perfecționare”. De altfel, ministrul argentinian al economiei, Jorge Salmei, anunșase cu două săptămîni în urmă că guvernul dorește ca aceste societăți să „acopere o parte importantă” a operațiunilor de extracție a petrolului din țară.

Ziarul britanic „Daily Express” relatează că un număr considerabil de fisure microscopice au fost detectate pe carcasa submarinului nuclear britanic „Resolution”, lansat la apă săptămîna trecută. Aceste fisuri, relevă cotidianul londonez, afectează în ansamblu carcasa și chiar compartimentul care adăpostește reactorul nuclear. Submarinul, care cântărește 7.000 de tone, va fi echipat cu rachete americane „Polaris”.

Avion cu... 3 etaje

Dr. Stanley Mohler, șeful Serviciului de medicină al Agenției federale de aviație (F.A.A.) a declarat, în cadrul lucrărilor Congresului acestei organizații, că la F.A.A. se află în pregătire proiectul unui avion de pasageri cu trei etaje și o capacitate de transport de 1.000 de persoane. Avionul, a arătat Mohler, va fi nu numai cel mai mare avion de pasageri, ci și cel mai sigur construit vreodată. O echipă de medici, în colaborare cu inginerii proiectanți, lucrează în prezent la un sistem de securitate prevăzută cu o scară escamotabilă care va avea posibilitatea să se transforme într-un topogan de 9 metri, permițînd astfel evacuarea rapidă a pasagerilor de la al doilea și al treilea etaj.